

**חוק להשתתפותם של העובדים, נושאי המשרה ובעלי תפקיד אחרים
בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים
2013 ו-2014 (הוראת שעה), התשע"ג-2013***

1. מטרה
מטרתו של חוק זה היא להביא להשתתפותם של העובדים, נושאי המשרה ובעלי תפקיד אחרים בשירות הציבורי, בצעדים שנועדו לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2013 ו-2014.

2. הגדרות
בחוק זה –
"בעל תפקיד" – כל אחד מאלה:

(1) מי שממלא תפקיד בגוף מהגופים המנויים בהגדרה "מעביד", ובכלל זה יושב ראש דירקטוריון, מועצה או הנהלה של גוף כאמור, אף אם תוארו שונה, אשר משולם לו בשל תפקידו כאמור תשלום חודשי מקופת המעביד, ובלבד שאינו עובד אצל המעביד;

(2) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 145 לפקודת העיריות¹;

(3) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 41 פקודת המועצות המקומיות²;

(4) ממונה בעל סמכות הכרעה שמונה לפי סעיף 6(ב2) לחוק שירותי הדת היהודיים, וכן יושב ראש ועדה ממונה שמונה לפי סעיף 10ב(ג) לחוק האמור;

(5) מי שמקבל תשלום חודשי כולל לפי התעריף שקבע החשב הכללי במשרד האוצר לחברי ועדת בדיקה ממשלתית הפועלת לפי סעיף 8א לחוק הממשלה, התשס"א-2001³;

"הבסיס הקובע" – כמפורט להלן, לפי העניין;

(1) לעניין עובד או נושא משרה – משכורת, למעט כל אחד מאלה:

(א) תשלומים שאינם משולמים על בסיס חודשי, שבועי או יומי ואינם מחושבים על בסיס רכיבי שכר אחרים;

(ב) דמי הבראה וקצובת ביגוד או תשלומים אחרים הדומים להם במהותם אף אם כינויים שונים;

(ג) החזר הוצאות;

(ד) גילום חלק מהמס החל על העובד אשר משולם בידי המעביד;

(ה) השלמת שכר עד לשכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום;

(2) לעניין בעל תפקיד – תשלום המשולם בכסף לבעל התפקיד מקופת הגוף שבו הוא מכהן בתפקידו, בעבור מילוי תפקידו, למעט כל אחד מאלה:

(א) תשלומים שאינם משולמים על בסיס חודשי ואינם מחושבים על בסיס תשלום אחר הנכלל בתשלום המשולם לבעל התפקיד;

* התקבל בכנסת ביום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 766, מיום כ' בסיוון התשע"ג (29 במאי 2013), עמ' 374.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 168.

- (ב) דמי הבראה וקצובת ביגוד או תשלומים אחרים הדומים להם במהותם אף אם כינויים שונה;
- (ג) החזר הוצאות;
- (ד) גילום חלק מהמס החל על בעל התפקיד אשר משולם בידי המעביד;
- "הסכם" – הסכם קיבוצי, צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, הסדר קיבוצי, הוראת מינהל, או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959⁴;
- "הסכם קיבוצי" – הסכם קיבוצי כללי או הסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים;
- "חוק גמלאות לראש רשות" – חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל"ז-1977⁵;
- "חוק הסכמים קיבוציים" – חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957⁶;
- "חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁷;
- "חוק שירותי הדת היהודיים" – חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971⁸;
- "חוק שכר מינימום" – חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987⁹;
- "מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹⁰;
- "מוסד חינוך" – כל אחד מאלה:
- (1) מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949¹¹;
 - (2) בית ספר שחלה עליו חובת רישוי לפי הוראות חוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969¹²;
 - (3) מוסד להכשרת עובדי חינוך, בין שהוא מוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹³, או שהוא בעל היתר לפי סעיף 21 לחוק האמור, ובין שאינו אחד מאלה;
- "מעביד" – כל אחד מאלה:
- (1) המדינה;
 - (2) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;
 - (3) גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב;
 - (4) תאגיד בריאות;
 - (5) מוסד חינוך שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין;

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 77.

⁶ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

⁷ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

⁸ ס"ח התשל"א, עמ' 130.

⁹ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

¹¹ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

¹² ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.

¹³ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

”משכורת” – הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה¹⁴, שניתנת בכסף;

”נושא משרה” – כל אחד מאלה:

(1) כל אחד מהמנויים בתוספת לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ”ט–1969¹⁵;

(2) ראש רשות כהגדרתו בחוק גמלאות לראש רשות;

(3) ראש מועצה דתית אשר חל עליו חוק גמלאות לראש רשות, לפי הוראת סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים;

(4) רב עיר כמשמעותו בסעיף 15(א2) לחוק שירותי הדת היהודיים;

”סכום החיסכון” – סכום ההוצאה שהיתה משולמת בקשר למשכורת או לתשלום לבעל תפקיד אילולא הוראות חוק זה ותשלומה נחסך בשל הוראות חוק זה, לרבות הוצאה שבה היה מחויב המעביד בשל תשלום משכורת לעובד או לנושא משרה או בשל תשלום לבעל תפקיד, לפי העניין, אילולא הוראות חוק זה;

”עובד” – מי שמלאו לו שמונה עשרה שנים המועסק על ידי מעביד, ולעניין מעביד שהוא מוסד חינוך כאמור בפסקה (5) להגדרה ”מעביד” – עובד חינוך או עובד שירות;

”עובד חינוך” – מי שמועסק במוסד חינוך ועיקר עיסוקו בו הוא בהוראה או בחינוך וכן מי שעוסק בפיקוח על הוראה או חינוך;

”עובד שירות” – מי שמועסק במוסד חינוך ואינו עובד חינוך;

”פנסיה תקציבית” – תשלומים המשולמים מדי חודש בחודשו באופן רציף, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת המעביד, למי שפרש מעבודתו או מכהונתו, לפי העניין, במשך כל ימי חייו, ולאחר מותו – לשאירו;

”קופת גמל לקצבה” ו”קרן השתלמות” – כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס”ה–2005¹⁶;

”תאגיד בריאות” – כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;

”התקופה הקובעת” – התקופה שמיום כ”ג בתמוז התשע”ג (1 ביולי 2013) עד יום ט’ בטבת התשע”ה (31 בדצמבר 2014);

”תשלומי גישור” – תשלומים המשולמים מדי חודש בחודשו באופן רציף, לפי הסכם, מקופת המעביד, מקופת גמל לקצבה או ממבטח, למי שפרש מעבודתו, בעד התקופה שממועד פרישתו מעבודה עד המועד שבו הוא זכאי לתשלומי קצבה מקופת גמל לקצבה.

בתקופה הקובעת או בעדה יירחה מועד הזכאות של עובד להעלאה במשכורתו או שתופחת משכורתו של עובד, בהתאם להוראות שנקבעו בהסכם הקיבוצי החל על העובד או בהסכם קיבוצי אשר משכורתו של העובד נקבעת לפיו, אשר אושר לעניין חוק זה בידי שר האוצר (בחוק זה – הסכם קיבוצי מאושר); בהסכם קיבוצי מאושר יכול שתיקבע דחיית מועד הזכאות של עובד להעלאה במשכורתו או הפחתת משכורתו, לתקופה נוספת שתיקבע בהסכם.

3. דחיית מועד הזכאות להעלאה במשכורת או הפחתת משכורת לעובד לפי הסכם קיבוצי מאושר

¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

¹⁵ ס”ח התשכ”ט, עמ' 98.

¹⁶ ס”ח התשס”ה, עמ' 889.

4. לא חל על עובד הסכם קיבוצי מאושר, תופחת משכורתו בתקופה הקובעת או בעדה, בשיעור של 0.9324% מהבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד העובד לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור.
5. בתקופה הקובעת או בעדה יופחת התשלום המשולם לבעל תפקיד מקופת המעביד, בשיעור של 0.9324% מהבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד בעל התפקיד לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור.
6. בתקופה הקובעת או בעדה תופחת משכורתו של נושא משרה, בשיעור של 0.9324% מהבסיס הקובע, ובכלל זה יופחת בשיעור כאמור גם הבסיס לחישוב הסכומים המשולמים בעד נושא המשרה לקרן השתלמות, אם הוא זכאי לתשלום כאמור.
7. לגבי עובד שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של נושא משרה וכן נושא משרה שמשכורתו, כולה או חלקה, נקבעת לפי משכורת של נושא משרה אחר, לא תובא בחשבון, בחישוב המשכורת אשר תופחת בהתאם להוראות סעיף 4 או 6, לפי העניין, הפחתת המשכורת לפי סעיף 6 של נושא המשרה שלפיו נקבעת משכורתם.
8. לעניין חישוב של כל אחד מהמפורטים להלן, לא יובאו בחשבון דחיית מועד הזכאות להעלאה במשכורת או הפחתת המשכורת של עובד או של נושא משרה או ההפחתה של התשלום המשולם לבעל תפקיד מקופת המעביד, לפי סעיפים 3 עד 7, בתקופה הקובעת או בעדה, ולעניין עובד שחל עליו הסכם קיבוצי מאושר – לא יובאו בחשבון דחיית מועד הזכאות או הפחתת המשכורת כאמור גם בתקופה שמעבר לתקופה הקובעת, ככל שנקבעה כזו בהסכם הקיבוצי המאושר:
- (1) הסכום המשולם לקופת גמל לקצבה, בעד העובד, נושא המשרה או בעל התפקיד;
- (2) המשכורת הקובעת לצורך חישוב תשלומי עובדים או נושאי משרה בפנסיה תקציבית לפי סעיפים 89 או 90 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003¹⁷;
- (3) ההכנסה לצורך חישוב תשלומים לקופת גמל לקצבה, או החיוב במס או הפטור ממנו בשל תשלומים כאמור, לפי העניין, לפי הוראות סעיפים 3(ה3), 9(א7), 45(א) ו-47 לפקודת מס הכנסה;
- (4) תשלומי פנסיה תקציבית;
- (5) תשלום חד-פעמי המשולם לעובד, לנושא המשרה, לבעל התפקיד או לשאיריהם, לפי דין או הסכם, עקב סיום עבודה, כהונה או תפקיד, לפי העניין;
- (6) דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה ביטוח נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981¹⁸;
- (7) לעניין עובד – תשלומי גישור, או סכום תוספת לקצבה הנרכש מקופת גמל לקצבה או ממבטח בעד העובד במימון מלא של המעביד;
- (8) גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו-ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁹.

¹⁷ ס"ח התשס"ג, עמ' 386.

¹⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 94.

¹⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

9. אי-תשלום הסכום שתשלמו נדחה או הופחת
- הסכום אשר לא שולם לעובד, לנושא משרה או לבעל תפקיד, או בעדם, בשל הוראות חוק זה, לא ישולם להם אף לאחר תום התקופה הקובעת.
10. העברת סכום החיסכון לאוצר המדינה
- מעביד יעביר את סכום החיסכון לאוצר המדינה, בהתאם להוראות שקבע שר האוצר; הוראה זו לא תחול על המדינה ועל גופים אלה:
- (1) רשות מקומית;
 - (2) קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994²⁰;
 - (3) תאגיד בריאות;
 - (4) מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 או מוסד שהוא בעל היתר לפי סעיף 21 לחוק האמור;
 - (5) מוסד חינוך.
11. העברת מידע
- מעביד, למעט המדינה, ימסור למנהל הכללי של משרד האוצר, לפי דרישתו, בדרך ובמועדים שהורה בדרישה, מידע הנחוץ לשם מעקב אחר ביצוע ההוראות לפי חוק זה, לרבות נתונים בדבר סכום החיסכון הצפוי לקופת המעביד וסכום החיסכון שהועבר לאוצר המדינה, אם חלה על המעביד חובה להעבירו, בהתאם להוראות לפי סעיף 10, ובלבד שמידע שנמסר כאמור לגבי עובד לא יכלול נתונים מזהים; נמסר לפי סעיף זה מידע, והוא נכלל בגדר מידע כמשמעותו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981²¹, יחולו עליו הוראות החוק האמור.
12. החלת הוראות מחוק יסודות התקציב
- הוראות סעיפים 29א, 29ב, 33א(ב1), ו-(ד) עד (ו), 34א(1) ו-(ב), 35, 35א, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, לעניין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תשלום משכורת או לגבי תשלום אחר מקופת המעביד שנעשה בידי מעביד בניגוד להוראות לפי חוק זה.
13. עדיפות
- ההוראות לפי חוק זה יחולו על אף האמור בכל דין או הסכם, לרבות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שניתנו לפיו, וכן על אף האמור בכל החלטה שהתקבלה לפי אחד מאלה:
- (1) חוק-יסוד: נשיא המדינה²²;
 - (2) חוק-יסוד: הממשלה²³;
 - (3) חוק-יסוד: השפיטה²⁴;
 - (4) חוק-יסוד: מבקר המדינה²⁵;
 - (5) חוק הדיינים, התשט"ו-1955²⁶;
 - (6) חוק הקאדים, התשכ"א-1961²⁷;
 - (7) חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962²⁸;

²⁰ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

²¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

²² ס"ח התשכ"ד, עמ' 118.

²³ ס"ח התשמ"א, עמ' 158.

²⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.

²⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 30.

²⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

²⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.

²⁸ ס"ח התשכ"ג, עמ' 20.

(8) חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969²⁹;

(9) חוק הכנסת, התשנ"ד-1994³⁰;

(10) חוק בנק ישראל, התש"ע-2010³¹.

שמירת דינים

14. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מאלה:

(1) חוק שכר מינימום;

(2) חוק יסודות התקציב, לעניין אישור שר האוצר בדבר שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה מעבר למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה, או מהסמכויות הנתונות לשר האוצר לפי החוק האמור.

ביצוע

15. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה.

תחילה

16. תחילתו של חוק זה ביום כ"ג בתמוז התשע"ג (1 ביולי 2013).

יאיר לפיד
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

²⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

³⁰ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.

³¹ ס"ח התש"ע, עמ' 452.

